

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Förekomst av våld, missbruk och psykisk ohälsa hos män och kvinnor i partnervåldsärenden

Melai Lehkamo och Emma Torkilsson

Melai Lehkamo och Emma Torkilsson

Handledare: Heidi Selenius

Examensarbete 15 hp

Avdelning för samhällsvetenskap

Mittuniversitetet

Vi vill rikta ett särskilt tack till

Personalen på polisstationen i Skövde, i synnerhet Magnus Ramsin, Lars
Arwidsson samt Johan Rapp.

Vår handledare Heidi Selenius.

Förekomst av våld, missbruk och psykisk ohälsa hos män och kvinnor i partnervåldsärenden

Melai Lehkamo och Emma Torkilsson¹

Abstrakt

Bakgrund: Partnervåld, i synnerhet mäns våld mot kvinnor, har genererat stor uppmärksamhet i Sverige och på senare år har även kvinnors våld mot män uppmärksammats. Forskningen är oenig beträffande män och kvinnors utövande samt utsatthet för partnervåld. Syftet med den föreliggande studien var att undersöka huruvida könsskillnader förelåg vid partnervåld. Detta gjordes med fokus att undersöka förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa hos misstänkta män och kvinnor samt förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa hos målsägande män och kvinnor.

Metod: Sextioåtta polisanmälda ärenden av partnervåld i Västra Götalands län undersöktes för perioden 2008-12-01 – 2011-12-31. Deltagarna, i åldrarna 16-83 år, var heterosexuella misstänkta och målsägande män och kvinnor i parrelation. Data samlades in från polisiära datasystem och kodades utifrån ett kodningsschema. Data analyserades med de icke-parametriska testerna Mann-Whitney U och χ^2 .

Resultat: Misstänkta män och kvinnor skiljde sig inte signifikant avseende förekomst av fysiskt, psykiskt, materiellt och sexuellt våld vid partnervåld, däremot utövade något fler misstänkta män än kvinnor sexuella och materiella våldshandlingar. Det fanns inte heller några signifikanta könsskillnader när förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa undersöktes hos misstänkta och målsägande. Misstänkta män hade dock en högre förekomst av missbruk och psykisk ohälsa i jämförelse med misstänkta kvinnor. Bland målsägande förekom missbruk och psykisk ohälsa däremot hos något fler kvinnor än män.

Slutsats: Den föreliggande studiens resultat indikerar att det generellt inte finns några skillnader mellan män och kvinnor i partnervåldsärenden avseende förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa.

Nyckelord: Partnervåld, könsskillnader, våld, missbruk, psykisk ohälsa.

---

¹ Melai Lehkamo och Emma Torkilsson har tillsammans skrivit och ansvarat för samtliga delar av uppsatsen.

Bakgrund

Partnervåld, och i synnerhet mäns våld mot kvinnor, har under de senaste decennierna uppmärksammats i stor utsträckning såväl nationellt som internationellt (Brottsförebyggande rådet [Brå], 2009; Johnsson-Latham, 2008). Våldet mot kvinnor är oberoende av samhällsklass, religion och grupptillhörighet (Johnsson-Latham), och i Sverige anmäls drygt 20 000 våldshandlingar mot kvinnor till Polisen varje år (Belfrage & Rying, 2004). Mörkertalet är högt och Förenta Nationerna [FN] har gjort en global uppskattning att var tredje kvinna någon gång i livet blir utsatt för våld (Johnsson-Latham, 2008). På senare år har även kvinnors våld mot män uppmärksammats (Archer, 2000, 2002; Bair-Merritt et al., 2010; Brå, 2009; Caldwell, Swan, Allen, Sullivan & Snow, 2009; Dobash & Dobash, 2004; Hester, 2012; Swan, Gambone, Caldwell, Sullivan & Snow, 2008), vilket har resulterat i att partnervåld inte längre kan anses vara ett riktat problem där männen är de våldsamma och kvinnorna är de utsatta.

Det förekommer olika definitioner av partnervåld i tidigare forskning, men till den föreliggande studien valdes två definitioner ut. Kropp, Hart och Belfrage (2005/2008) definierade partnervåld som alla former av hot om, försök till eller faktisk fysisk skada som åsamkats av den person som offret haft en sexuell och nära relation till. Därtill definierade Brå (2009) partnervåld som händelser av misshandel, sexuellt våld, trakasserier och hot av partner. Definitionen enligt Kropp et al. (2005/2008) är könsoberoende för både offer och förövare. Därtill behöver relationen dem emellan inte vara av äktenskaplig natur.

Olika typer av våld

Det råder meningsskiljaktigheter i forskning om kvinnor och mäns utövande av partnervåld. I två metaanalyser undersökte Archer (2000, 2002) skillnader mellan kvinnor och mäns utövande av fysiskt våld i heterosexuella relationer. Han fann att såväl män som kvinnor utövade våld, men menade att kvinnor begick fler våldshandlingar än vad män gjorde. Dock gav mäns våld upphov till större skada. I likhet med Archers resultat konstaterade Magdol et al. (1997) att kvinnor var mer fysiskt våldsamma än män. Magdol et al. fann även att kvinnor var mer psykiskt våldsamma mot sina partner. Kvalitativa resultat visade därtill att kvinnor hade en tendens att använda vapen vid sitt våldsutövande i större utsträckning än vad män gjorde (Hester, 2012). Hester menade dock att kvinnor i huvudsak använde vapen i självförsvar.

Archer (2000) har blivit kritiserad av bland annat O'Leary (2000) som hävdade att kvinnor och mäns aggressivitet hade kunnat undersökas på ett mer representativt sätt genom att inkludera sexuellt våld. O'Leary ansåg att det inte går att dra slutsatsen att kvinnor är mer fysiskt aggressiva än män om det sexuella våldet exkluderas. Vidare menade han att det finns forskning som visar motsatta resultat där män är mer aggressiva än kvinnor. Till skillnad från Archers (2000, 2002) resultat fann Hester (2012) att män begick såväl fler som allvarigare våldshandlingar än vad kvinnor begick, medan

det i annan forskning har framkommit att det inte finns någon skillnad i våldsutövning mellan män och kvinnor (Lövestad & Krantz, 2012). I flertalet studier (Brå, 2009; Lövestad & Krantz, 2012; Swan et al., 2008) konstaterades dock att det i huvudsak är kvinnor som utsätts för sexuellt våld av manliga förövare. Moore et al. (2008) fann därtill att män som offer och kvinnor som förövare inte existerade när sexuellt våld undersöktes.

Sullivan, McPartland, Armeli, Jaquier och Tennen (2012) undersökte förekomsten av fysiskt, psykiskt och sexuellt partnervåld dagligen under en 90-dagarsperiod. Deltagarna var missbrukande kvinnor i heterosexuella förhållanden, utsatta för partnervåld. Av de tre våldstyperna var psykiskt våld den mest förekommande, följt av psykiskt och fysiskt våld i kombination med varandra. I Sullivan et al.s resultat framkom dessutom att det aldrig förekom fysiskt och sexuellt våld utan psykiskt våld. De dagar då det förekom fysiskt våld förekom oftast även psykiskt och sexuellt våld.

Missbruk

Ett samband har påvisats mellan alkoholmissbruk och utsatthet för samt utövande av partnervåld i heterosexuella relationer (Barnett & Fagan, 1993; Daigneault, Hébert & McDuff, 2009; Fals-Stewart, Golden & Schumacher, 2003; Fals-Stewart, Leonard & Birchler, 2005; Hester, 2012; Roberts, Lawrence, O'Toole & Raphael, 1997; Smith, Homish, Leonard & Cornelius, 2012; Stuart et al., 2008). Alkoholmissbruk var starkt relaterat till partnervåld i samband med kort relationslängd (Daigneault et al., 2009), kokainmissbruk (Smith et al., 2012) eller förekomst av antisocial personlighetsstörning (Fals-Stewart et al., 2005). Vidare fann dock Fals-Stewart et al. att alkoholkonsumtion och antisocial personlighetsstörning hos män endast var associerat med grövre partnervåld, i enlighet med gradering av våld i *Conflict Tactics Scale*² [CTS].

Utöver alkoholmissbruk visade sig även narkotikamissbruk vara starkt associerat med partnervåld vid mäns våld mot kvinnor (Fals-Stewart et al., 2003), men även oberoende av kön på förövare och offer (Moore et al., 2008; Stuart et al., 2008). Dock påvisade Fals-Stewart et al. (2003) endast ett signifikant samband för kokainbruk när olika slags narkotika undersöktes. Smith et al. (2012) utförde en liknande undersökning och fann att kokain var den typ av narkotika som var mest associerad till utövande av partnervåld, medan cannabis och opiater var mest associerade till att bli utsatt för partnervåld. Moore et al. (2008) konstaterade i en metaanalys att narkotikamissbruk var mest relaterat till psykiskt våld, vid en jämförelse mellan flertalet våldstyper.

Forskning har även påvisat könsskillnader i missbruksproblematik hos förövare och offer i samband med partnervåld (Hester, 2012; Moore et al., 2008; Smith et al., 2012). Bland kvinnor som utsätts för partnervåld påvisades en högre missbruksproblematik av alkohol (Barnett & Fagan, 1993; Stuart et al., 2008), även i kombination med narkotikaanvändning (Roberts et al., 1997), än hos en normalpopulation av kvinnor. Kvinnliga narkotikamissbrukare utsattes för partnervåld i större utsträckning än manliga

---

² CTS är ett instrument utvecklat av Straus (1979) för att mäta partnervåld. I instrumentet graderas våldet som antingen grovt eller lindrigt beroende på vilka våldformer som förekommit.

narkotikamissbrukare (Moore et al., 2008; Stuart et al., 2008). Förekomsten av alkoholmissbruk var högre hos kvinnor än hos män när såväl utsatthet som utövande av partnervåld undersöktes (Smith et al., 2012). Däremot var narkotikamissbruk mer associerat till mäns partnervåldsutövande än kvinnors (Moore et al., 2008). I en kvalitativ studie framkom därtill att mäns alkoholmissbruk i högre grad var associerat till allvarligt partnervåld än vad kvinnors alkoholmissbruk var (Hester, 2012). I motsats till Hesters resultat framhöll Barnett och Fagan (1993) att hälften av männen i deras studie inte var alkoholpåverkade vid brottstillfället och endast 28% uppgav att de kunde relatera sin alkoholkonsumtion till sitt våldsutövande.

Psykisk ohälsa

Det har tidigare framkommit att psykisk ohälsa är relaterat till partnervåld (Grann & Wedin, 2002; Hart, Dutton & Newlove, 1993; Kropp et al., 2005/2008; Magdol et al. 1997; Schumacher, Felbau-Kohn, Smith Slep & Heyman, 2001), dock har få tidigare studier undersökt relationen med avseende på könsskillnader. Risken för att kvinnor skulle utsättas för partnervåld generellt (Roberts et al., 1997) eller för psykiskt och sexuellt våld (Daigneault et al., 2009) ökade om de hade psykisk ohälsa. Inom psykisk ohälsa var i synnerhet personlighetsstörningar relaterat till partnervåldsutövande (Dutton & Bodnarchuk, 2005; Fals-Stewart et al., 2003; Hart et al., 1993; Stuart et al., 2008). Enligt Hart et al. (1993) förelåg personlighetsstörningar hos hälften av de manliga partnervåldsutövarna, varav de mest förekommande var narcissistisk, sadistisk och antisocial personlighetsstörning. Annan forskning påvisade en högre förekomst av personlighetsstörningar, då 80-90% av manliga partnervåldsförövare i jämförelse med 20-30% i en normalpopulation hade personlighetsstörning (Dutton & Bodnarchuk, 2005). I likhet med Dutton och Bodnarchuk fastställde Fals-Stewart et al. (2003) att antisocial personlighetsstörning bland manliga förövare ökade risken för partnervåld. Stuart et al. (2008) fann därtill att antisocial personlighetsstörning var mer förekommande hos manliga förövare än hos kvinnliga. Kropp et al. (2005/2008) belyste psykisk ohälsa hos förövaren som en riskfaktor vid bedömning av risk för partnervåld. Beteenden såsom impulsivitet, aggressivitet och instabilitet inom olika personlighetsstörningar var associerade till ökad risk för partnervåld (Grann & Wedin, 2002; Kropp et al., 2005/2008). Dessutom menade Kropp et al. att självmordsbenägenhet utgjorde en risk för såväl partnervåld som dödligt partnervåld.

Problemformulering

Forskning inom partnervåld har under senare år belyst både mäns våld mot kvinnor och kvinnors våld mot män. Meningsskiljaktigheter har dock uppstått när könsskillnader inom våldet undersökts. En del forskning har visat att partnervåld skiljer sig mellan kvinnor och män (däribland Archer, 2000, 2002; Magdol et al., 1997) medan annan forskning har visat att det är ett könsoberoende brott (Lövestad & Krantz, 2012). Studier som har påvisat skillnader mellan kvinnor och män är inte alltid samstämmiga om vari skillnaden ligger. Typ av våld, missbruk och psykisk ohälsa är några komponenter inom partnervåld som har gett upphov till motstridande resultat. Något som därtill har framkommit är att forskning främst har fokuserat på specifika aspekter inom partnervåld

och inte undersökt brottet i sin helhet. Motstridande forskningsresultat i kombination med ett tidigare begränsat fokus inom partnervåldsforskningen, har gjort att ett behov har identifierats av att göra en undersökning om partnervåld i dess helhet. Detta för att kunna uttala sig om huruvida kön på förövare respektive offer har någon betydelse. Därtill har få tidigare studier undersökt könsskillnader inom partnervåld i en svensk kontext (Lövestad & Krantz, 2012). Resultatet från en sådan undersökning kan komma att ha betydelse för aktörer inom den rättsliga processen³ i Sverige.

Syftet med den föreliggande studien var att undersöka huruvida könsskillnader förelåg vid partnervåld. Fokus för studien var att undersöka skillnader vid:

- förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa hos misstänkta män och kvinnor
- förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa hos målsägande män och kvinnor

Metod

Deltagare

I den föreliggande studien undersöktes polisanmälningar av partnervåld under perioden 2008-12-01 – 2011-12-31. En avgränsning gjordes till heterosexuella misstänkta och målsägande män och kvinnor vilka var minst 15 år gamla vid första brottstillfället. Misstankegraden hos män och kvinnor var vid samtliga ärenden ”skäligen misstänkt”. Deltagarna (16-83 år) var bosatta i Västra Götalands län då brotten skedde. Huvudkriteriet för deltagarna var att misstänkt och målsägande hade en parrelation vid brottstillfället. Ärenden exkluderades när det handlade om våld mellan föräldrar och barn (såväl biologiska som icke-biologiska), våld mellan syskon, våld av före detta partner, våld mellan vårdpersonal och patient eller hedersrelaterat⁴ våld. En del ärenden som uppfyllde relationskriteriet exkluderades ändå från studien när det fanns en motanmälan eller då parterna var involverade i en vårdnadstvist. Motanmälningar och vårdnadstvister exkluderades eftersom sanningshalten i parternas utsagor blev svår att bedöma. Totalt granskades 124 ärenden som sedan sållades efter de kriterier som hade ställts upp av författarna. Efter inledande granskning exkluderades totalt 49 ärenden. Ytterligare sju ärenden resulterade i externt bortfall på grund av åtkomstskydd, dubletter av tidigare ärenden och otillräcklig information i Polisens datasystem. Således återstod 68 ärenden i den föreliggande studien, vilka bestod av 53 ärenden med misstänkta män och målsägande kvinnor och 15 ärenden med misstänkta kvinnor och målsägande män. Då varje ärende bestod av en misstänkt och en målsägande blev studiens totala deltagarantal 136 stycken.

---

³ Exempelvis Polisen, Åklagarmyndigheten och de allmänna domstolarna.

⁴ Bedömdes i enlighet med Belfrages (2005) definition av hedersrelaterat våld.

Procedur

Data samlades in av författarna till föreliggande studie under en tvåveckorsperiod i februari år 2013 på polisstaben i Skövde, tillhörande Polismyndigheten i Västra Götaland. Olika polisiära datasystem som innehöll information om brottsanmälningar, utredningar⁵ samt individspecifika uppgifter⁶, användes för att koda ärenden. Utöver de polisiära datasystemen bidrog även Åklagarmyndigheten i Skövde med information om huruvida förundersökning av ärenden hade lett till åtal samt fällande dom.

Vid insamling av data gjordes först en sökning i datasystemet över brottsanmälningar där sökningen begränsades till två brottskoder; 0424 - grov fridskränkning mot kvinna 18 år eller äldre och 0425 - grov fridskränkning mot man 18 år eller äldre⁷. Valet av de två brottskoder som undersöktes, grundades i att det möjliggjorde insamling av data från de båda urvalsgrupperna i så få brottskoder som möjligt samt att brottsrubriceringen var likvärdig mellan båda brottskoderna. Tidsperioden för undersökta ärenden var 2008-12-01 till och med 2011-12-31. Perioden valdes av två orsaker. En orsak var att antalet relevanta ärenden i brottskoden 0425 inte uppnådde tillräcklig kvantitet för att kunna utföra statistiska analyser om inte flera år undersöktes. Den andra orsaken var att brottskoderna för grov fridskränkning ändrades från och med december 2008. För att få data så enhetligt som möjligt undersöktes därför samtliga ärenden från och med det datum som brottskoderna ändrades och fram till sista december 2011. Åren 2012 och 2013 undersöktes inte då det fanns risk att ärenden ännu inte avslutats vid datainsamlingstillfället.

Kodning

Innan insamlingen av data påbörjades till den föreliggande studien, utvecklade författarna ett kodningsschema (se bilaga 1) med 32 variabler som var relaterade till studiens syfte. I kodningsschemat fanns 30 variabler för att undersöka komponenter hos såväl målsägande som misstänkt som kunde vara relaterade till partnervåld. Variablerna var bland annat typ av våld, missbruk, psykisk ohälsa, relation, tidigare kriminalitet samt partnervåldets varaktighet. I de 30 variabler som undersökte komponenter relaterade till partnervåld fanns även ett antal demografiska variabler, såsom kön, ålder och civilstånd vid brottstillfället. Förutom de variabler som undersökte komponenter hos målsägande och misstänkt som kunde vara relaterade till partnervåld, fanns ytterligare två variabler för att koda huruvida ärenden lett till åtal och fällande dom. Variablerna var på kvotdatanivå (ålder, partnervåldets varaktighet och relationens längd) och nominaldatanivå. Nominaldata hade i de flesta fall alternativen 1 = ja, 2 = nej, 99 = oklart och 999 = information saknas. Variabler kodades med 99 om det

---

⁵ Med utredning avses bland annat dokumentation om förhör och rättsintyg.

⁶ Med individspecifika uppgifter avses exempelvis uppgifter från bland annat skatteverket, belastnings- och misstankeregistret.

⁷ I svensk lagstiftning regleras fridskränkingsbrott i Brottsbalkens fjärde kapitel om brott mot frihet och frid. Lagen om fridskränkingsbrott innebär att en upprepad kränkning av personens integritet ska ha förekommit. Lagen reglerar därtill våld i nära relation utan avseende på typ av relation och således inkluderas våld mellan syskon samt våld mellan barn och föräldrar likväl som våld i en parrelation. Brottskoderna i de polisiära datasystemen har utgått ifrån lagstiftningen om fridskränkingsbrott.

inte gick att fastställa ett ja eller ett nej på grund av otydlig information. Variabler som saknades helt i ärenden kodades som 999 = information saknas. De variabler som kodats som 99 och 999 utgjorde tillsammans det interna bortfallet i studien. Exempel på internt bortfall var när en av parterna var utländsk medborgare eller avliden och det således saknades viss information om dem i datasystemen. Ärenden som hade ett internt bortfall på majoriteten av de variabler som skulle kodas, exkluderades från studien.

Utifrån förhör kodades olika typer av våld; fysiskt våld med och utan tillhygge, sexuellt våld, psykiskt våld och materiellt våld. Våldstyperna definierades utifrån Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund [SKR] (2011) och Nationellt råd för kvinnofrids (2003) definitioner av olika typer av våld. Fysiskt våld kodades när det framgick att den misstänkte exempelvis hade hållit fast, nypt, sparkat, slagit, knuffat eller försökt strypa målsäganden. Även släpande och ryckningar i hår kodades som fysiskt våld. Till fysiskt våld med tillhygge räknades händelser där den misstänkte använt något föremål (vapen, vardagsföremål, verktyg, cigaretter m.m.) i syfte att åsamka målsägande fysisk skada, även i de fall där ingen konkret skada uppstod. Det räckte dock inte med att endast hota med föremålet på avstånd, föremålet skulle ha måttats mot eller kommit i kontakt med målsägande. Om den misstänkte förstörde privata ägodelar, eller andra materiella ting som hade ekonomisk eller emotionell betydelse för den målsägande kodades det som materiellt våld. Sexuellt våld kodades när målsägande blev tvingad till sexuella handlingar eller fick utstå våld som riktades mot dennes könsorgan. Till sexuellt våld hörde även att målsägande kände sig tvingad till sexuellt umgänge i förhoppning om att undkomma annat våld. Psykiskt våld delades in i de fyra undergrupperna isolering, svartsjuka, hot och kränkningar. Svartsjuka kodades som psykiskt våld när det framkom att den misstänkta haft ett kontrollerande beteende till följd av sin svartsjuka. Förekom någon av de fyra undergrupperna kodades både den förekomna undergruppen och psykiskt våld som 1 = ja. Exempel; om hot och kränkning förekom i ett ärende kodades hot, kränkning och psykiskt våld vardera med 1 = ja.

Alkoholmissbruk definierades och kodades i enlighet med definitionen för missbruk i *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*⁸ [DSM-IV] (American Psychiatric Association [APA], 1994). Narkotikamissbruk kodades som ett missbruk när det framkom att cannabis, centralstimulantia, opiater eller hallucinogener brukades. Även ett missbruk av läkemedel inkluderades i denna kategori. Till skillnad från alkoholmissbruk, behövde ett bruk av narkotika inte uppfylla de kliniska kraven för ett missbruk (APA) då all otillåten användning av narkotika, juridiskt klassificeras som ett missbruk (Agerberg, 2004). För att koda variabeln missbruk undersöktes förhör, belastningsregistret samt register över beslag av narkotika och andra otillåtna substanser. När rattfylleri eller ett narkotikarelaterat brott påträffades i registret över beslagtagna substanser eller i belastningsregistret kunde det indikera ett missbruk, något som i de flesta fall även bekräftades av ytterligare information i förhören. I de fall där antydning om missbruk inte framkom i registren kodades det ändå som missbruk när det i förhören framgick att personen utsatte andra för fara eller inte kunde utföra vardagliga

---

⁸ DSM-IV är ett diagnosiskt system för att klassificera psykiska sjukdomar och störningar (APA, 1994).

åtaganden på grund av sin alkohol- eller narkotikakonsumtion. Kunde ett missbruk inte bekräftas i förhören, kodades det som 99 = oklart i de fall information endast fanns i registret över beslagtagna substanser alternativt i belastningsregistret, eller 2 = nej när ingen antydning om missbruk förelåg.

Även variabeln psykisk ohälsa kodades och definierades enligt DSM-IV (APA, 1994). Kodningen gjordes med utgångspunkt från de psykiska sjukdomar och störningar som beskrivs i första och andra axeln i DSM-IV. I de flesta fall framgick inte någon dokumenterad diagnos av psykisk ohälsa i datasystemet över utredningar vilket gjorde att kodningen av psykisk ohälsa genomfördes utifrån författarnas förkunskaper. Uppvisades flera symtom som överensstämde med klassificering av psykisk sjukdom eller störning kodades det som 1 = presumerad psykisk ohälsa. Exempel på sådana symtom var nedstämdhet, ångest, avsaknad av empati, sadism, impulsivitet, koncentrationssvårigheter och uppvisande av ett manipulativt beteende.

Förutom de variabler som var i fokus för den föreliggande studien kodades även ålder, relationens längd, partnervåldets varaktighet samt tidigare kriminalitet. Relationens längd kodades genom information i förhör om hur länge den misstänkta och målsägande i ärendet hade haft ett förhållande fram till anmälanstillfället. Även partnervåldets varaktighet beräknades utifrån information som framkom i förhören. Kodningen gjordes från det första brottstillfället som framkom i förhören, fram till datum för anmälan. Tidigare kriminalitet bland misstänkta kodades utifrån kategorierna tidigare dömd för våldsbrott, tidigare dömd för dödligt våld och tidigare dömd för annan kriminalitet. Med tidigare våldsbrott avsågs allt våld som sker mot person, vilket beskrivs i Brottsbalkens [BrB] tredje, fjärde och sjätte kapitel. Från tredje kapitlet kodades alla våldsbrott (se bilaga 1), med undantag för dödligt våld, och från sjätte kapitlet kodades sexuella våldsbrott utifrån 1-6 §. Tidigare våldsbrott kodades även då vissa andra brott i BrB förekom, såsom grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, rån och våld mot tjänsteman. Tidigare dödligt våld inkluderade brottstyperna mord, dråp och vållande till annans död i enlighet med tredje kapitlet i BrB. Annan kriminalitet kodades då personen blivit dömd för ett eller flera brott som inte kunde kategoriseras till våldsbrott eller dödligt våld. Exempel på sådana brott var, narkotika-, trafik- och stöldbrott. Kodningen av tidigare kriminalitet gjordes utifrån belastningsregistret och inbegrep all kriminalitet som hade skett innan partnervåldet anmäldes.

Analys

Statistiska analyser som presenterades i den föreliggande studien utfördes i datorprogrammet *IBM Statistical Package for the Social Sciences* [SPSS], version 20. Insamlad data var inte av den karaktären att det gick att påvisa kausala samband mellan variabler, vilket gjorde att endast skillnader kunde beräknas. Då data inte var normalfördelad användes de icke-parametriska analysmetoderna Mann-Whitney *U* och χ^2 (Borg & Westerlund, 2006). Variablerna ålder, relationens längd och partnervåldets varaktighet analyserades med Mann-Whitney *U*. Variablerna typ av våld, missbruk, psykisk ohälsa, tidigare kriminalitet, åtal och fällande dom analyserades med χ^2 . Då

data analyserades i en 2x2 korstabell utlästes χ^2 -värdet i raden continuity correction (Pallant, 2010). Vid de fall där det förväntade värdet var mindre än fem i någon cell och χ^2 inte var tillämpligt beräknades istället signifikans med hjälp av Fishers exakta test (Brace, Kemp & Snelgar, 2006). Resultaten ansågs vara signifikanta vid $p < 0.05$, vilket är en vedertagen signifikansnivå inom vetenskapen (Borg & Westerlund, 2006).

Etiska överväganden

Data i den föreliggande studien samlades in från polisregister vilket innebar att information och samtycke från deltagare inte var aktuellt. Detta uppvägdes dock av ett konfidentiellt förhållningssätt. För att garantera deltagarnas konfidentialitet kodades inga personuppgifter eller ärendenummer som gick att koppla till en specifik person. Dock var informationen i studiens rådata så detaljrik att det fanns risk att berörda personer kunde identifiera ärenden. För att säkerställa en konfidentiell datahantering presenterades inga individspecifika resultat i den föreliggande studien då analyserna genomfördes på gruppnivå. Därtill hade endast författarna insyn i rådata. Datafilen hanterades på en lösenordsskyddad dator som enbart författarna hade kännedom om inloggningsuppgifter till.

Ämnet som behandlades var av känslig karaktär men studien påverkade inte de inblandade så till vida att de behövde återuppleva det som hänt genom intervjuer eller liknande, då endast data från register användes. Resultatet som framkom av datainsamlingen användes enbart till den föreliggande studien och data förvreds inte på ett osant eller kränkande sätt för de inblandade. Även de regler och etiska krav som ställdes av Polismyndigheten i Västra Götaland följdes så till vida att en påskrift av sekretessavtal gjordes och information om konfidentiell informationshantering delgavs.

Resultat

Bland misstänkta var kvinnorna ($Md = 38$ år, $n = 15$) och männen ($Md = 38$ år, $n = 53$) ungefär jämngamla ($U = 369.0$, $z = -0.42$, $p = .673$). Bland målsägande var dock kvinnorna ($Md = 45$ år, $n = 53$) signifikant äldre än männen ($Md = 35$ år, $n = 15$), $U = 229.5$, $z = -2.49$, $p = .013$. Relationens längd och partnervåldets varaktighet för populationen beskrivs i tabell 1. En analys gjordes på dessa variabler för att undersöka om det fanns någon skillnad mellan misstänkta kvinnor och män. Resultatet visade att såväl relationens längd som partnervåldets varaktighet skiljde sig signifikant mellan könen. Misstänkta kvinnor ($Md = 96$ månader, $n = 14$) hade längre relationer med målsägande än vad de misstänkta männen hade ($Md = 24$ månader, $n = 52$), $U = 182.5$, $z = -2.85$, $p = .004$. Utifrån anmälningarna framkom även att de misstänkta kvinnorna ($Md = 48$ månader, $n = 14$) hade utövat partnervåld i fler månader än vad de misstänkta männen hade gjort ($Md = 12$ månader, $n = 48$), $U = 188.5$, $z = -2.49$, $p = .013$.

Tabell 1. Demografiska variabler som beskriver studiens population ($N = 136$)

Variabler	Statistik	
	<i>M</i>	S.D.
Ålder misstänkt	38.2	14.5
Ålder målsägande	38.8	15.3
Relationens längd*	79.8	130.2
Partnervåldets varaktighet*	38.9	56.2
	<i>N</i>	(%)
Kön misstänkt		
Man	53	(77.9)
Kvinna	15	(22.1)
Kön målsägande		
Man	15	(22.1)
Kvinna	53	(77.9)
Relation vid brott		
Gift	20	(29.4)
Sambo	22	(32.4)
Särbo	7	(10.3)
Pojkvän/flickvän	19	(27.9)

* Medelvärde och S.D. räknat på månader.

I tabell 2 redovisas våldstyper som utövades av misstänkta kvinnor och män. Bland de misstänkta ($n = 68$) var fysiskt och psykiskt våld de mest förekommande våldstyperna. Samtliga misstänkta kvinnor och majoriteten av de misstänkta männen utövade både fysiskt och psykiskt våld. Psykiskt våld delades upp i fyra underkategorier; isolering, svartsjuka, hot och kränkningar. Vid analys av det psykiska våldet framkom att såväl hot som kränkningar var de mest förekommande formerna av psykiskt våld bland både misstänkta kvinnor och män. Inga signifikanta skillnader mellan könen framkom vid någon av de fyra underkategorierna inom psykiskt våld, men alla underkategorier av psykiskt våld utövades av fler misstänkta män än misstänkta kvinnor. Förekomst av fysiskt våld med tillhygge skiljde sig signifikant mellan kvinnor och män ($p = .019$), där fler kvinnor än män använde sig av någon form av tillhygge. Fler män än kvinnor utövade sexuellt respektive materiellt våld, dock var skillnaderna inte signifikanta. Materiellt våld innebar bland annat om den misstänkte förstörde privata ägodelar, eller andra materiella ting som hade ekonomisk eller emotionell betydelse för den målsägande.

Tabell 2. Signifikansprövning av könsskillnader i förekomsten av olika våldstyper utövat av misstänkta kvinnor ($n = 15$) och män ($n = 53$) i partnervåldsärenden

	Kvinnor		Män		χ^2	<i>df</i>	<i>p</i>
	<i>n</i>	(%)	<i>n</i>	(%)			
Fysiskt våld	15	(100.0)	51	(96.2)	0.00	1	1.000 ^c
Fysiskt våld med tillhygge ^a	12	(80.0)	21	(41.2)	5.52	1	.019
Psykiskt våld ^b	14	(100.0)	51	(96.2)	0.00	1	1.000 ^e
Isolering ^c	4	(28.6)	30	(60.0)	3.17	1	.075
Svartsjuka ^d	6	(42.9)	30	(62.5)	1.01	1	.316
Hot ^b	11	(78.6)	47	(88.7)	0.30	1	.382 ^e

Kränkningar ^c	12	(85.7)	44	(88.0)	0.00	1	1.000 ^e
Sexuellt våld ^c	2	(14.3)	13	(26.0)	0.31	1	.489 ^e
Materiellt våld ^c	1	(7.1)	17	(34.0)	2.69	1	0.089 ^e

^a Information saknas för två män.

^b Information saknas för en kvinna.

^c Information saknas för en kvinna och tre män.

^d Information saknas för en kvinna och fem män.

^e Fishers exakta test.

Variablerna alkohol- och narkotikamissbruk, påverkad vid något brottstillfälle samt psykisk ohälsa hos misstänkta män och kvinnor redovisas i tabell 3. Alkoholmissbruk var det mest förekommande missbruket hos både misstänkta män och kvinnor. Något fler män än kvinnor missbrukade såväl alkohol som narkotika, men förekomsten av missbruk hos de misstänkta männen var inte signifikant högre än hos de misstänkta kvinnorna. När en analys genomfördes, oberoende av typ av missbruk, framkom ingen signifikant könsskillnad i förekomst av missbruk ($\chi^2(1) = 0.32, p = .570$). Det fanns inte heller någon signifikant skillnad mellan misstänkta kvinnor och män med avseende på om de var påverkade vid något brottstillfälle. Tillika skiljde sig inte förekomsten av psykisk ohälsa signifikant mellan de misstänkta männen och kvinnorna.

Tabell 3. Signifikansprövning av könsskillnader vid förekomst av missbruk och psykisk ohälsa hos misstänkta kvinnor ($n = 15$) och män ($n = 53$) i partnervåldsärenden

	Kvinnor		Män		χ^2	df	p
	n	(%)	n	(%)			
Alkoholmissbruk ^a	5	(41.7)	24	(50.0)	0.04	1	.846
Narkotikamissbruk ^b	2	(14.3)	13	(28.9)	0.56	1	.483 ^e
Påverkad vid något brottstillfälle ^c	8	(57.1)	34	(68.0)	0.19	1	.530 ^e
Psykisk ohälsa ^d	5	(50.0)	22	(44.0)	0.00	1	.742 ^e

^a Information saknas för tre kvinnor och fem män.

^b Information saknas för en kvinna och åtta män.

^c Information saknas för en kvinna och tre män.

^d Information saknas för fem kvinnor och tre män.

^e Fishers exakta test.

I likhet med förekomsten av missbruk och psykiska ohälsa hos de misstänkta kvinnorna och männen, framkom inte heller några könsskillnader i förekomsten av missbruk, påverkan vid något brottstillfälle och psykisk ohälsa hos målsägande (se tabell 4). När en analys genomfördes oberoende av typ av missbruk, framkom ingen signifikant könsskillnad bland målsägande vid förekomst av missbruk ($\chi^2(1) = 0.58, p = .327$). Andelen kvinnor som missbrukade, var påverkade vid något brottstillfälle och hade psykisk ohälsa var något högre än andelen män, dock var könsskillnaderna inte signifikanta i något fall. Hos både män och kvinnor framkom narkotikamissbruk och psykisk ohälsa i liten utsträckning.

Tabell 4. Signifikansprövning av könsskillnader vid förekomst av missbruk och psykisk ohälsa hos målsägande kvinnor ($n = 53$) och män ($n = 15$) i partnervåldsärenden

	Kvinnor		Män		χ^2	df	p
	n	(%)	n	(%)			
Alkoholmissbruk ^a	14	(28.6)	2	(14.0)	0.54	1	.487 ^c
Narkotikamissbruk ^b	2	(3.9)	0	(0.0)	0.00	1	1.000 ^e
Påverkad vid något brottstillfälle ^c	25	(49.0)	4	(28.6)	1.12	1	.289
Psykisk ohälsa ^d	5	(10.0)	1	(7.7)	0.00	1	1.000 ^e

^a Information saknas för tre kvinnor och fem män.

^b Information saknas för en kvinna och åtta män.

^c Information saknas för en kvinna och tre män.

^d Information saknas för fem kvinnor och tre män.

^e Fishers exakta test.

Tidigare lagförd kriminalitet bland misstänkta män och kvinnor redovisas i tabell 5. Det fanns inga signifikanta könsskillnader i antalet tidigare lagförda handlingar av våldsbrott och dödligt våld, däremot hade misstänkta män begått något fler våldshandlingar än vad misstänkta kvinnor hade. Tidigare dödligt våld förekom enbart hos en misstänkt man. En signifikant skillnad framkom när annan kriminalitet undersöktes, då fler män än kvinnor hade dömts för brott som inte inkluderade våld eller dödligt våld. När tidigare lagförd kriminalitet undersöktes bland misstänkta, oavsett typ av kriminell handling, var det även signifikant fler män ($n = 34$, 70.8%) än kvinnor ($n = 3$, 21.4%) som hade begått någon form av tidigare kriminalitet ($\chi^2(1) = 9.04$, $p = .003$). Hos målsägande undersöktes tidigare lagförd kriminalitet utan att specificera vilken typ av brott som hade begåtts. Inget signifikant resultat framkom ($\chi^2(1) = 3.34$, $p = .068$), dock hade fler målsägande män ($n = 5$, 33.3%) än målsägande kvinnor ($n = 5$, 9.8%) tidigare dömts för ett eller flera brott.

Tabell 5. Signifikansprövning av könsskillnader vid tidigare lagförd kriminalitet bland misstänkta kvinnor ($n = 15$) och män ($n = 53$) i partnervåldsärenden

	Kvinnor		Män		χ^2	df	p
	n	(%)	n	(%)			
Tidigare våldsbrott ^a	3	(21.4)	18	(37.5)	0.64	1	.346 ^b
Tidigare dödligt våld ^a	0	(0.0)	1	(2.1)	0.00	1	1.000 ^b
Annan kriminalitet ^a	2	(14.3)	34	(70.8)	12.01	1	.001

^a Information saknas för en kvinna och fem män.

^b Fishers exakta test.

Vid analys av huruvida kön bland misstänkta och målsägande hade betydelse för om åtal hade väckts framkom inga signifikanta skillnader, även om det skiljde sig till viss del mellan könen. Åtal väcktes vid något fler ärenden som omfattade misstänkta män och målsägande kvinnor ($n = 23$, 44.2%) än vid ärenden med misstänkta kvinnor och målsägande män ($n = 5$, 33.3%), $\chi^2(1) = 0.21$, $p = .648$. I majoriteten av ärenden väcktes således inget åtal, oavsett kön på misstänkt och målsägande. I de ärenden där åtal hade väckts resulterade majoriteten i fällande dom, med något fler lagförda misstänkta män ($n = 17$, 73.9%) än misstänkta kvinnor ($n = 3$, 60%), $\chi^2(1) = 0.01$, $p = .938$.

Diskussion

Syftet med den föreliggande studien var att undersöka huruvida könsskillnader förelåg vid partnervåld. Detta gjordes med fokus att undersöka förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa hos misstänkta män och kvinnor samt förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa hos målsägande män och kvinnor. Resultatet visade att det generellt inte framkom några signifikanta könsskillnader hos misstänkta eller målsägande när förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa undersöktes. Den föreliggande studiens resultat både bekräftar och bestrider således tidigare forskning.

I resultatet i den föreliggande studien framkom inga könsskillnader när förekomst av det fysiska våldet undersöktes vilket både bekräftar (Lövestad & Krantz, 2012) och bestrider (Archer, 2000, 2002; Hester, 2012; Magdol et al., 1997) viss tidigare forskning. Det går att spekulera kring olika orsaker till varför den föreliggande studiens resultat skiljer sig från tidigare forskningsresultat. I den föreliggande studien kodades inte, till skillnad från i tidigare forskning (Fals-Stewart et al., 2003; Fals-Stewart et al., 2005; Lövestad & Krantz, 2012; Stuart et al., 2008; Sullivan et al., 2012), våldet utifrån olika typer av fysiskt våld (exempelvis slag, knuffar och nypningar). Hade en sådan uppdelning av våldet genomförts så hade möjligen utfallet av resultatet blivit annorlunda i den föreliggande studien. En annan aspekt som kunde ha betydelse för skillnader i resultat vid en jämförelse mellan olika studier var om de undersökta populationerna i tidigare studier skiljde sig från den undersökta populationen i den föreliggande studien (se exempelvis Fals-Stewart et al., 2003; Fals-Stewart et al., 2005; Magdol et al., 1997). Om ett och samma fenomen undersöks i olika populationer, finns det en möjlighet att resultaten i de olika undersökningarna skiljer sig åt.

I likhet med förekomsten av fysiskt våld, skiljde sig inte heller förekomsten av psykiskt våld signifikant mellan misstänkta män och kvinnor i den föreliggande studien. Detta resultat överensstämmer med Lövestad och Krantzs (2012) forskning. Forskning om psykiskt våld bedrivs generellt inte i samma utsträckning som forskning om fysiskt och sexuellt våld inom partnervåld (McClennen, 2010), vilket försvårar möjligheterna att relatera den föreliggande studiens resultat till tidigare forskning. Det går endast att spekulera kring bakomliggande orsaker till att psykiskt våld inte har blivit lika uppmärksammat inom partnervåld som fysiskt och sexuellt våld. En möjlig anledning kan vara att psykiskt, till skillnad från fysiskt våld, inte ger upphov till synliga skador vilket gör det svårt att mäta eller dokumentera.

Något som däremot har belysts mer inom forskningen är det sexuella våldet vid partnervåld (Brå, 2009; Lövestad & Krantz, 2012; Moore et al., 2008; Sullivan et al., 2012; Swan et al., 2008). När förekomsten av sexuellt våld undersöktes i den föreliggande studien framkom inga signifikanta könsskillnader, däremot begick något fler män än kvinnor sexuella våldshandlingar. Resultatet överensstämmer med viss tidigare forskning (Brå, 2009; Lövestad & Krantz, 2012; Swan et al., 2008), men strider mot Moore et al. (2008) som konstaterade att kvinnor som förövare och män som offer

inte existerade när sexuellt våld vid partnervåld undersöktes. Det kan finnas olika orsaker till att männen i den föreliggande studien utövade sexuellt våld vid partnervåld i större utsträckning än vad kvinnorna gjorde. Dels kan det bero på att män generellt, oberoende av relation till offret, begår fler sexualbrott än vad kvinnor gör. Statistik över sexualbrott i Sverige visar att det är en högre andel kvinnor som utsätts för sexualbrott och att det i huvudsak är män som är förövare, oavsett om det föreligger en relation mellan förövare och offer eller ej (Brå, 2009; Hagstedt, 2012; Hradilova Selin & Shannon, 2012). Dels kan det bero på ett mörkertal bland män som utsätts för sexualbrott, och ett mörkertal bland kvinnliga förövare. Det finns tendenser till en underrapportering av kvinnliga sexualbrottsförövare i den allmänna brottsstatistiken samtidigt som män inte vill erkänna sig själva som sexualbrottsoffer (Hagstedt, 2012; Hradilova Selin & Shannon, 2012). Davies (2002) sammanfattade forskning som påvisat att män som utsätts för sexuellt våld, oavsett relation till förövare, upplever viktimisering vid flera olika sammanhang. Den första formen av viktimisering sker vid själva brottstillfället, och i likhet med kvinnor tillskriver sig män som sexualbrottsoffer ofta känslor av skam och skuld. Därtill menade Davies att män som sexualbrottsoffer i hög grad skuldbeläggs från närstående och ifrågasätts av Polisen på grund av att deras offerskap inte är förenligt med de sociala förväntningarna på den manliga könsrollen. Dessa generella resultat om mäns upplevelser av utsatthet för sexualbrott skulle även kunna appliceras på mäns upplevelser av det sexuella våldet som förekommer inom partnervåld. Det, tillsammans med generell sexualbrottsstatistik, skulle kunna vara en förklaring till den föreliggande studiens låga antal män som anmält att de hade blivit utsatta för sexuellt våld.

Diskussioner kring könsroller kan, utöver vid sexuellt våld, även tillämpas vid partnervåld generellt. Fokus för den föreliggande studien var att undersöka förekomsten av olika variabler, dock kan det vara av intresse att belysa den skillnad som uppkom i antalet anmälda kvinnor och män då studien undersökte en totalpopulation av fridskränkningssärenden i Västra Götaland under perioden 2008-12-01 – 2011-12-31. Det var färre ärenden med misstänkta kvinnor och målsägande män än vad det var misstänkta män och målsägande kvinnor, något som skulle kunna relateras till sociala förväntningar på kön. Walklate (2004) menade att män enligt den kriminologiska kontexten av könsrollsteorin förväntas vara risksökande, aggressiva och hårdhudade. Det är egenskaper som inte är förenliga med ett offerskap utan snarare befrämjar ett kriminellt beteende.

Likväl som det utifrån könsrollsteorin går att diskutera kring att den manliga könsrollen inte är förenlig med att vara offer för partnervåld, går det att utifrån könsrollsteorin även diskutera kring att den kvinnliga könsrollen inte är förenlig med att vara förövare vid partnervåld. Enligt könsrollsteorin fostras flickor in i en roll som inte är förenlig med att de senare skulle kunna vara våldsamma eller utveckla ett kriminellt beteende (Walklate, 2004). Tvärtom kan kvinnor istället tänkas uppfylla de egenskaperna som tillskrivs ett offer, och därtill menade Seelau och Seelau (2005) att kvinnor uppfattas som mer legitima partnervåldsoffer än vad män gör. Det har dock riktats kritik mot

könsrollsteorin då den inte förklarar varför kvinnor, som uppfostras till att vara lugna och beskedliga, ändå begår brottliga handlingar (Smart, 1976). Kritiken mot teorin är relevant i förhållande till resultatet i den föreliggande studien, då det framkom att även kvinnor utövar partnervåld. Samtidigt går det ändå att utifrån teorin förklara varför det var färre kvinnor än män som utövade partnervåld. Kombinationen av att män inte tillskrivs rollen som offer och att kvinnor inte tillskrivs rollen som förövare kan vara en förklaring till att den mest förekommande konstellationen av anmält partnervåld är mäns våld mot kvinnor, vilket framkom i den föreliggande studiens resultat.

Det finns även teorier och modeller som behandlar partnervåld utifrån ett könsberoende synsätt (Straus, 2009; Straus, Gelles, & Steinmetz, 1980; Woodin & O'Leary, 2009). Inom familjevåldsteorin anses partnervåld vara en konsekvens av de konflikter som uppstår inom en parrelation till följd av vardaglig stress (Straus et al., 1980). I likhet med familjevåldsteorin redogjorde Woodin och O'Leary (2009) för en modell som förklarar partnervåld som en följd av relationsproblem, dock framhöll de att modellen enbart är tillämpbar i relationer där parterna varit gifta en längre tid. Modellen innebär att risken för partnervåld ökar i relationer där det förekommer konflikter mellan mannen och kvinnan. Vidare menade Woodin och O'Leary att män och kvinnors våldsutövning kan ha olika orsaker där partners psykiska eller fysiska aggressivitet är en av de främsta orsakerna. Även Straus (2009) framhöll att partnervåldet är könsneutralt, där bland annat bestraffning av oönskade beteenden hos partnern och ilska är vanliga orsaker till våldet bland både kvinnor och män. Förekomsten av partnervåld bland både män och kvinnor kan således till viss del förklaras utifrån Straus resonemang och utifrån modellen om relationsproblem. Enligt dessa är partnervåld snarare en konsekvens av konflikter inom ett förhållande (Straus et al., 1980; Woodin & O'Leary, 2009) och förekomst av ilska hos mannen och kvinnan (Straus, 2009), än en konsekvens av könet på förövare och offer. Detta resonemang om att partnervåld är könsberoende stödjer resultatet i den föreliggande studien, dock har studien enbart undersökt förekomsten av våld och inte bakomliggande orsaker till det.

Utöver våld undersöktes även förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa i den föreliggande studien. När förekomsten av variabelerna alkohol- och narkotikamissbruk samt påverkad vid något brottstillfälle analyserades kunde ingen signifikant könsskillnad påvisas hos misstänkta och målsägande män och kvinnor. Resultatet strider emot tidigare forskning (Smith et al., 2012; Stuart et al., 2008), vilket till viss del kan förklaras utifrån metodologiska skillnader. Den föreliggande studiens undersökta population liknade Smith et al. (2012) och Stuart et al.s (2008) undersökta populationer, däremot kodades missbruk på olika sätt. Smith et al. (2012) och Stuart et al. (2008) hade använt sig av formulär som deltagarna fick fylla i angående sina alkohol- och narkotikavanor, vilket innebär att forskarna hade bättre förutsättningar inför analysen av data. Författarna i den föreliggande studien har inte kunnat påverka vilken typ av information som framkommit i förhören och således har det varit svårare att identifiera missbruk i samma utsträckning som tidigare forskning kunnat (Smith et al., 2012; Stuart et al., 2008). Resultatet av förekomsten av psykisk ohälsa hos misstänkta och

målsägande män och kvinnor var svårt att relatera till tidigare forskning, då majoriteten av den forskning som bedrivits antingen fokuserar på en specifik psykisk åkomma eller inte särskiljer på män och kvinnors psykiska ohälsa (Daigneault et al., 2009; Fals-Stewart et al., 2003; Roberts et al., 1997; Stuart et al., 2008). I likhet med den föreliggande studiens generella resultat framkom inga signifikanta könsskillnader bland misstänkta och målsägande avseende förekomsten av psykisk ohälsa. Det går endast att spekulera kring orsaker till resultatet. Psykisk ohälsa definierades i studien utifrån de psykiska sjukdomar och störningar som beskrivs i första och andra axeln i DSM-IV (APA, 1994), vilket innebar att psykisk ohälsa som variabel inkluderade flera olika psykiska sjukdomar och störningar. Det skulle kunna vara så att det hade framkommit könsskillnader om förekomsten av olika psykiska sjukdomar och störningar hade undersökts. Exempelvis hade kanske förekomsten av specifika personlighetsstörningar skiljt sig mellan män och kvinnor, medan dessa eventuella könsskillnader uteblev när personlighetsstörningar analyserades som en helhet.

Inom partnervåldsutöandet framkom få signifikanta skillnader mellan misstänkta män och kvinnor men något fler signifikanta könsskillnader påträffades när variabler som inte var direkt anknutna till våldet analyserades. Variablerna som analyserades var ålder, relationens längd, partnervåldets varaktighet och tidigare kriminalitet. Av dessa kan det vara av intresse att belysa tidigare kriminalitet hos misstänkta då det vid riskbedömning är en faktor bland flera som utgör risk för framtida partnervåld (Kropp et al., 2005/2008). I den föreliggande studien hade de misstänkta männen i större utsträckning än kvinnorna tidigare lagförts för en eller flera kriminella handlingar. Skillnaden mellan män och kvinnor i tidigare kriminalitet är förenlig med såväl Stuart et al.s (2008) forskning som generell brottsstatistik i Sverige (Brå, 2012). Att män och kvinnor skiljer sig gällande tidigare kriminalitet skulle dock kunna anses vara en faktor som inte påverkar det faktiska våldsutöandet vid partnervåld till skillnad från den inverkan ett våldsamt beteende, missbruk och psykisk ohälsa har. Tidigare kriminalitet kan snarare anses vara en faktor som är relaterad till risken för partnervåld. Vid riskbedömning bedöms inte risk för framtida partnervåld utifrån enskilda faktorer utan utifrån en samlad helhetsbedömning (Kropp et al., 2005/2008). Således kan det generella resultatet i den föreliggande studien indikera att kön på misstänkt och målsägande inte bör ha någon betydelse vid hantering och bedömning av partnervåld under den rättsliga processen. Dock är resultatet endast en indikation då det är framtaget utifrån analyser på gruppnivå. Riskbedömning av partnervåld sker emellertid på individnivå, med riskfaktorer hos förövare och sårbarhetsfaktorer hos offer som grund för bedömningen (Kropp et al.).

Begränsningar och framtida forskning

Den föreliggande studien har metodologiska styrkor och svagheter som bör tas i beaktande vid tolkning av resultaten. En fördel med studiens utformning var att undersökningen genomfördes för samtliga partnervåldsärenden vid fridskränkingsbrott under tidsperioden 2008-12-01 – 2011-12-31 i Polismyndigheten i Västra Götalands län. Således utgjordes undersökningen av en totalpopulation och inte av ett slump-

mässigt urval. Därtill består länet av såväl storstads- som småstadsregioner, vilket bör innebära att resultatet är representativt för en liknande population, oavsett geografisk avgränsning i Sverige. Representativiteten kan dock alltid ifrågasättas när brottslighet undersöks, då det alltid finns ett mörkertal. Sarnecki (2009) menade att en väldigt liten del av brottsligheten anmäls, och att det därför är svårt att använda anmäld brottslighet som ett mått på den verkliga brottsligheten. Vidare utvecklade han att mörkertalet är högt i synnerhet vid brott där det finns en relation mellan förövare och offer. Dock kan resultatet i den föreliggande studien ändå anses vara representativt för det anmälda partnervåldet vid fridskränkingsbrott i Sverige.

En del variabler var svåra att koda på grund av att information om dem inte tydligt framkom i de polisiära datasystemen. Det fanns bland annat en antydning till att missbruk förekom i ett flertal ärenden, men den typen av antydningar var i vissa ärenden för vaga för att kunna kodas som missbruk. I enlighet med den föreliggande studiens tidigare beskrivna förfarande vid insamling av data, behövde en antydning till missbruk bekräftas antingen i flera förhör eller utifrån Polisens olika register. En orsak till att missbruk var en svårkodad variabel var att misstänkt och målsägande sällan självmant berättade om sina missbruk, i synnerhet narkotikamissbruk. En tänkbar anledning till det är att narkotikamissbruk är en kriminaliserad handling i Sverige (Narkotikastrafflagen, 1968). Såväl alkohol- som narkotikamissbruk framkom hos ett större antal misstänkta kvinnor och män än hos antalet målsägande kvinnor och män, vilket framgår av resultaten i tabell 3 och 4. En möjlig orsak till skillnaden i förekomst av missbruk mellan misstänkta och målsägande kan vara att förhørsledaren av utredningsskäl fokuserade mer på den misstänkta än på målsägande i förhören. Även förekomsten av psykisk ohälsa var svår att koda då förhørsledaren sällan ställde frågor om misstänkts eller målsägandes psykiska hälsotillstånd i förhör och då det inte fanns tillgång till journaler och dylikt i utredningarna. Svårigheten att koda vissa variabler, såsom förekomst av missbruk och psykisk ohälsa hos såväl misstänkta som målsägande män och kvinnor, resulterade i att information om en del variabler saknades för vissa deltagare. Den begränsade tillgången till information medförde att genomförandet av de statistiska analyserna och tolkningen av resultaten försvårades. Dock kunde inte denna metodologiska begränsning undvikas i den föreliggande studien då författarna inte kunde påverka innehållet som kodades. Informationen som kodades var beroende av utredarens inriktning och tillvägagångssätt vid förhör, vilket kunde variera med avseende på tydlighet och information beroende på vem som utredde ärendet. Således kunde variationen av tillvägagångssättet vid utredningarna bidra till att vissa variabler inte framkom lika tydligt i alla undersökta partnervåldsärenden.

Kodningen av den föreliggande studiens variabler genomfördes utifrån subjektiva ut-sagor i form av förhör med misstänkta och målsägande, vilket gjorde att sanningshalten kunde ifrågasättas. Huruvida deltagare talar sanning eller ej är något som inte går att påverka, däremot bör det tas i beaktande vid tolkning av resultat (Jacobsen, 2007). I den föreliggande studien har samtliga variabler kodats på ett enhetligt sätt för att inte värdera sanningshalten i den information som funnits till förfogande. Exempelvis

kodades alltid sexuellt våld som 1 = ja om det i förhören framkom att misstänkt utövat sexuellt våld mot målsägande.

I dagsläget har det bedrivits begränsad forskning kring könsskillnader hos misstänkta och målsägande i partnervåldsärenden utifrån en svensk kontext. Således är den föreliggande studien av betydelse, då den kan bidra med mer kunskap och komplettera tidigare forskning. Därtill bidrar studiens bredd av undersökta komponenter till ett resultat som representerar stora delar av partnervåldsproblematiken. Dock hade vissa variabler kunnat vara mer detaljrika för att generera en ännu tydligare bild av partnervåld, samt för att kunna göra en bättre jämförelse mellan kvinnor och män. I den föreliggande studien hade mer detaljerade variabler resulterat i att datainsamlingsproceduren hade överskridit den begränsade tidsram som fanns till förfogande för studiens genomförande, och således kunde inte en sådan omfattande studie genomföras. Däremot kan framtida forskning av partnervåldsärenden i Sverige förslagsvis undersöka förekomsten av fysiskt våld, missbruk och psykisk ohälsa på en mer detaljerad nivå. Fysiskt våld skulle kunna kodas i enlighet med CTS (Straus, 1979), där det fysiska våldet delas upp i ytterligare underkategorier, såsom stryptag, slag, knuffar, sparkar. Även missbruk skulle kunna kodas utifrån olika kategorier av substanser, förslagsvis opiater, centralstimulantia, hallucinogener. Slutligen skulle variabeln psykisk ohälsa kunna delas in i olika underkategorier utifrån de olika psykiska sjukdomarna och störningarna som återfinns i DSM-IV (APA, 1994).

Data i den föreliggande studien samlades in utifrån en kvantitativ metod och således undersöktes inte attityder, motiv och upplevelser inom partnervåld hos misstänkta och målsägande män och kvinnor. Resultatet i den föreliggande studien skulle därför kunna följas upp med en kvalitativ studie. Fördelen med att undersöka samma fenomen med olika metoder är enligt Jacobsen (2007) att resultatet från de olika metoderna kan komplettera varandra. Vidare utvecklade han att om olika metodologiska infallsvinklar genererar samma resultat, kan resultatet anses vara mer relevant och generaliserbart än om enbart en metod skulle använts.

Då resultaten från den föreliggande studien inte kunde påvisa några signifikanta könsskillnader inom partnervåld generellt, kan det indikera att kön på misstänkt och målsägande inte bör ha någon betydelse vid hantering och bedömning av partnervåld i den rättsliga processen. Framtida forskning skulle således kunna undersöka hur aktörer i rättsprocessen hanterar ärenden med män som utövar partnervåld mot kvinnor kontra ärenden med kvinnor som utövar partnervåld mot män.

Slutsats

Den föreliggande studiens resultat indikerar att det generellt inte finns några skillnader mellan män och kvinnor i partnervåldsärenden avseende förekomsten av våld, missbruk och psykisk ohälsa. Resultatet i den föreliggande studien skulle kunna vidareutvecklas i framtida forskning genom att kombinera en kvantitativ med en kvalitativ metod för att undersöka hur män och kvinnor inom partnervåld behandlas av aktörer i den rättsliga processen.

Referenser

- Agerberg, M. (2004). *Kidnappad hjärna: En bok om missbruk och beroende*. Lund: Studentlitteratur.
- American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders. 4th Ed.* Washington, DC: American Psychiatric Press.
- Archer, J. (2000). Sex differences in aggression between heterosexual partners: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 126(5), 651-680.
- Archer, J. (2002). Sex differences in physically aggressive acts between heterosexual partners: A meta-analytic review. *Aggression and Violent Behavior*, 7, 313-351.
- Bair-Merritt, M. H., Shea Crowne, S., Thompson, D. A., Sibinga, E., Trent, M., & Campbell, J. (2010). Why do women use intimate partner violence? A systematic review of women's motivations. *Trauma, Violence, & Abuse*, 11(4), 178-189.
- Barnett, O. W., & Fagan, R. W. (1993). Alcohol use in male spouse abusers and their female partners. *Journal of Family Violence*, 8(1), 1-25.
- Belfrage, H. (2005). *PATRIARK. Bedömning av risk för patriarkalt våld med hedern som motiv. Användarmanual*. Sundsvall: Rättspsykiatriska regionkliniken.
- Belfrage, H., & Rying, M. (2004). Characteristics of spousal homicide perpetrators: A study of all cases of spousal homicide in Sweden 1990-1999. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 24, 121-133.
- Borg, E., & Westerlund, J. (2006). *Statistik för beteendevetare* (2 uppl.). Stockholm: Liber.
- Brace, N., Kemp, R., & Snelgar, R. (2006). *SPSS for psychologists* (3 uppl.). New York: Palgrave MacMillan.
- BrB. Brottsbalken. (1962). kap 3. Om brott mot liv och hälsa.
- BrB. Brottsbalken. (1962). kap 4. Om brott mot frihet och frid.
- BrB. Brottsbalken. (1962). kap 6. Om sexualbrott.
- Brottsförebyggande rådet. (2009). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer: Våldets karaktär och offrens erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapport 2009:12*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet. (2012). *Personer lagförda för brott: Slutlig statistik 2011*. Hämtat från Brå:

http://www.bra.se/download/18.1ff479c3135e8540b29800013251/Sammanfattning_lagforda_2011.pdf den 10 maj 2013

- Caldwell, J. E., Swan, S. C., Allen, C. T., Sullivan, T. P., & Snow, D. L. (2009). Why I hit him: Women's reasons for intimate partner violence. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, 18*(7), 672-697.
- Daigneault, I., Hébert, M., & McDuff, P. (2009). Men's and women's childhood sexual abuse and victimization in adult partner relationships: A study of risk factors. *Child Abuse & Neglect, 33*, 638-647.
- Davies, M. (2002). Male sexual assault victims: A selective review of the literature and implications for support services. *Aggression and Violent Behavior, 7*, 203-214.
- Dobash, R. P., & Dobash, R. E. (2004). Women's violence to men in intimate relationships: Working on a puzzle. *British Journal of Criminology, 44*(3), 324-349.
- Dutton, D. G., & Bodnarchuk, M. (2005). Through a psychological lens. Personality disorder and spouse assault. I D. R. Loseke, R. J. Gelles, & M. M. Cavanaugh (Red.), *Current controversies on family violence* (2:a uppl., ss. 5-18). California: Sage.
- Fals-Stewart, W., Golden, J., & Schumacher, J. A. (2003). Intimate partner violence and substance abuse: A longitudinal day-to-day examination. *Addictive Behaviors, 28*, 1555-1574.
- Fals-Stewart, W., Leonard, K. E., & Birchler, G. R. (2005). The occurrence of male-to-female intimate partner violence on days of men's drinking: The moderating effects of antisocial personality disorder. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 73*(2), 239-248.
- Grann, M., & Wedin, I. (2002). Risk factors for recidivism among spousal assault and spousal homicide offenders. *Psychology, Crime & Law, 8*, 5-23.
- Hagstedt, J. (2012). Den svenska brottsutvecklingen. I Brå, *Brottsutvecklingen i Sverige år 2008-2011. Rapport 2012:13* (ss. 12-39).
- Hart, S. D., Dutton, D. G., & Newlove, T. (1993). The prevalence of personality disorder among wife assaulters. *Journal of Personality Disorders, 7*(4), 329-341.
- Hester, M. (2012). Portrayal of women as intimate partner domestic violence perpetrators. *Violence Against Women, 18*(9), 1067-1082.
- Hradilova Selin, K., & Shannon, D. (2012). Sexualbrott. I Brå, *Brottsutvecklingen i Sverige år 2008-2011. Rapport 2012:13*. (ss. 109-132).

- Jacobsen, D. I. (2007). *Förståelse, beskrivning och förklaring: Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.
- Johnsson-Latham, G. (2008). Mäns våld mot kvinnor i ett globalt perspektiv. I G. Heimer, & D. Sandberg (Red.), *Våldsutsatta kvinnor* (2 uppl., ss. 19-40). Lund: Studentlitteratur.
- Kropp, P. R., Hart, S. D., & Belfrage, H. (2008). *Bedömning av risk för upprepat partnervåld (SARA:SV)*. (H. Belfrage, Övers.) Sundsvall: Rättspsykiatriska Regionkliniken (Originalarbete publicerat 2005).
- Lövestad, S., & Krantz, G. (2012). Men's and women's exposure and perpetration of partner violence: An epidemiological study from Sweden. *BioMed Central Public Health*, 12:945.
- Magdol, L., Moffitt, T. E., Caspi, A., Newman, D. L., Fagan, J., & Silva, P. A. (1997). Gender differences in partner violence in a birth cohort of 21-year-olds: Bridging the gap between clinical and epidemiological approaches. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 65(1), 68-78.
- Marklund, F. (2003). Kvinnors och mäns kriminella karriärer. I I. Lander, T. Pettersson, & E. Tiby (Red.), *Femininiteter, maskuliniteter och kriminalitet: Genusperspektiv inom svensk kriminologi* (ss. 267-289). Lund: Studentlitteratur.
- McClellan, J. C. (2010). *Social work and family violence: Theories, assessment, and intervention*. New York: Springer Publishing Company.
- Moore, T. M., Stuart, G. L., Meehan, J. C., Rhatigan, D. L., Hellmuth, J. C., & Keen, S. M. (2008). Drug abuse and aggression between intimate partners: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review*, 28, 247-274.
- Narkotikastrafflagen, Lag (1968:64).
- Nationellt råd för kvinnofrid. (2003). *Kvinna slår kvinna, man slår man: Homosexuell partnernisshandel*. Hämtat från Nationellt centrum för kvinnofrid: http://www.nck.uu.se/Publikationer/Skrifter_fran_Nationellt_rad/ den 20 mars 2013
- O'Leary, K. D. (2000). Are women really more aggressive than men in intimate relationships? Comment on Archer (2000). *Psychological Bulletin*, 126(5), 685-689.
- Pallant, J. (2010). *SPSS survival manual* (4 uppl.). Berkshire: Open University Press.
- Roberts, G. L., Lawrence, J. M., O'Toole, G. I., & Raphael, B. (1997). Domestic violence in the emergency department, 1: Two case-control studies of victims. *General Hospital Psychiatry*, 19(1), 5-11.

- Sarnecki, J. (2009). *Introduktion till kriminologi* (2 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Schumacher, J. A., Feldbau-Kohn, S., Smith Slep, A. M., & Heyman, R. E. (2001). Risk factors for male-to-female partner physical abuse. *Aggression and Violent Behavior, 6*, 281-352.
- Seelau, S. M., & Seelau, E. P. (2005). Gender-role stereotypes and perceptions of heterosexual, gay and lesbian domestic violence. *Journal of Family Violence, 20*(6), 363-371.
- Smart, C. (1976). *Women, crime and criminology: A feminist critique*. London: Routledge & Kegan Paul Ltd.
- Smith, P. H., Homish, G. G., Leonard, K. E., & Cornelius, J. R. (2012). Intimate partner violence and specific substance use disorders: Findings from the national epidemiologic survey on alcohol and related conditions. *Psychology of Addictive Behaviors, 26*(2), 236-245.
- Straus, M. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: The conflict tactics (CT) scales. *Journal of Marriage and Family, 41*(1), 75-88.
- Straus, M. A. (2009). Gender symmetry in partner violence: Evidence and implications for prevention and treatment. I D. J. Whitaker, & J. R. Lutzker (Red.), *Preventing partner violence: Research and evidence-based intervention strategies* (ss. 245-271). Washington DC: American Psychological Association.
- Straus, M. A., Gelles, R. J., & Steinmetz, S. K. (1980). *Behind closed doors: Violence in the American family*. Garden City, NY: Doubleday.
- Stuart, G. L., Temple, J. R., Follansbee, K. W., Bucossi, M. M., Hellmuth, J. C., & Moore, T. M. (2008). The role of drug use in a conceptual model of intimate partner violence in men and women arrested for domestic violence. *Psychology of Addictive Behaviors, 22*(1), 12-24.
- Sullivan, T. P., McPartland, T. S., Armeli, S., Jaquier, V., & Tennen, H. (2012). Is it the exception or the rule? Daily co-occurrence of physical, sexual, and psychological partner violence in a 90-day study of substance-using, community women. *Psychology of Violence, 2*(2), 154-164.
- Swan, S. C., Gambone, L. J., Caldwell, J. E., Sullivan, T. P., & Snow, D. L. (2008). A review of research on women's use of violence with male intimate partners. *Violence and Victims, 23*(3), 301-314.
- Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund. (2011). *Hur ser våldet ut? Hämtat från Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund: <http://www.kvinnojouren.se/fakta/mans-vald-mot-kvinnor/hur-ser-valdet-ut-0> den 20 mars 2013*

Walklate, S. (2004). *Gender, crime and criminal justice* (2 uppl.). Oregon: Willan Publishing.

Woodin, E. M., & O'Leary, K. D. (2009). Theoretical approaches to the etiology of partner violence. I D. J. Whitaker, & J. R. Lutzker (Red.), *Preventing partner violence: Research and evidence-based intervention strategies* (ss. 41-65). Washington DC: American Psychological Association.

Bilaga 1.

Kodningsschema av variabler

1. Identifikation
1001-... = misstänkt man, målsägande kvinna
2001-... = misstänkt kvinna, målsägande man
2. Brottskoder:
424 = 0424 Grov fridskränkning mot kvinna 18 år eller äldre
425 = 0425 Grov fridskränkning mot man 18 år eller äldre
3. Ålder på misstänkt vid brottstillfället (15 år och äldre) _____
4. Ålder på målsägande vid brottstillfället (15 år och äldre) _____
5. Kön misstänkt
1 = man
2 = kvinna
6. Kön målsägande
1 = man
2 = kvinna
7. Relation mellan målsägande och misstänkt när brottet skedde
1 = gift
2 = sambo
3 = särbo
4 = förhållande (pojke-/flickvän), när det inte framgår om de är sambo eller särbo (ex. unga personer som fortfarande bor hos föräldrar)
99 = oklart
999 = information saknas
8. Hur länge har målsägande och misstänkt varit tillsammans (ej endast gifta utan hur länge de haft en relation)
xx månader _____
9. Hur länge har partnervåldet pågått (om det framgår)
xx månader _____
10. Är den misstänkte tidigare dömd för våldsbrott (misshandel, vållande till kroppsskada, våldtäkt)
1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

11. Är den misstänkte tidigare dömd för mord/dråp/vållande till annans död (dödligt våld)
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
12. Är den misstänkte tidigare dömd för annan kriminalitet (trafikbrott, ekonomiska brott, narkotikabrott m.m.) än våldsbrott och dödligt våld
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
13. Förekomst av alkoholmissbruk hos den misstänkte
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
14. Förekomst av narkotikamissbruk hos den misstänkte (bruk av cannabis, centralstimulantia, opiater eller hallucinogener, även missbruk av läkemedel)
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
15. Förekomst av alkoholmissbruk hos målsägande
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
16. Förekomst av narkotikamissbruk hos målsägande (bruk av cannabis, centralstimulantia, opiater eller hallucinogener, även missbruk av läkemedel)
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
17. Var den misstänkte påverkad av någon form av substans (ex. alkohol, narkotika eller dylikt) vid något brottstillfälle
- 1 = ja
  - 2 = nej
  - 99 = oklart
  - 999 = information saknas
18. Var målsägande påverkad av någon form av substans (ex. alkohol, narkotika eller dylikt) vid något brottstillfälle
- 1 = ja
  - 2 = nej

99 = oklart
999 = information saknas

19. Förekomst av psykiskt våld av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

20. Den misstänkte har isolerat målsägande (ex. försöker begränsa kontakt med vänner/familj/jobbb)

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

21. Förekomst av svartsjuka av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

22. Förekomst av hotfullt beteende av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

23. Förekomst av nedvärderande ord/kränkning av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

24. Förekomst av fysiskt våld (ex. fasthållande, nypningar, knuffar, slag, sparkar) av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

25. Förekomst av fysiskt våld med tillhygge (ex. kniv, stekpanna, verktyg, vapen) av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

26. Förekomst av sexuellt våld (tilltvinga sexuella handlingar, våldtäkt eller våld mot könsorgan) av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

27. Förekomst av materiellt våld (ex. klippa sönder kläder, slå sönder föremål/bilar, skada husdjur) av den misstänkte

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

28. Är målsägande tidigare dömd för något brott

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

29. Förekomst av psykisk ohälsa hos misstänkt (fastställd diagnos ex. depression, ADHD, psykopati, demens)

1 = presumerad psykisk ohälsa
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

30. Förekomst av psykisk ohälsa hos målsägande (fastställd diagnos ex. depression, ADHD, psykopati, demens)

1 = presumerad psykisk ohälsa
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

31. Har åtal väckts

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas

32. Har ärendet lett till fällande dom

1 = ja
2 = nej
99 = oklart
999 = information saknas